Nijmegen

Postadres
Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactgegevens
nijmegen.nl/contact

Ons kenmerk
E26.001758

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum 3 november 2026
Onderwerp Reactie op de brief van de Auditcommissie aan de raad over de Stadsbegroting 2027-2030

Geachte leden van de raad,

Met belangstelling hebben we de brief van uw auditcommissie gelezen en bedanken de commissie voor de uitvoerige beoordeling van de Stadsbegroting en de duidelijke rapportage daarover. Wij delen de constatering van de auditcommissie dat deze begroting tot stand is gekomen in een kortere tijd dan gebruikelijk, als gevolg van de verkiezingen en de daaropvolgende coalitievorming. Desondanks zijn wij erin geslaagd een (structureel) sluitende begroting voor te leggen.

We maken graag van de gelegenheid gebruik om nader op de bevindingen in te gaan. In lijn van de bevindingen van de auditcommissie, gaan we dieper in op het onderwerp investeringen.

Algemene opmerkingen

Coalitieakkoord en uitvoering
Wij onderschrijven dat de inhoudelijke vertaling van het coalitieakkoord naar de programma's niet in alle gevallen even volledig heeft plaatsgevonden. Dit hangt samen met het feit dat de uitvoering van een aantal maatregelen nog in voorbereiding is. Het college is zich ervan bewust dat de begroting het geëigende instrument is om uw raad hierover te informeren. We nemen dit mee bij de verdere uitwerking.

Bij de ingeboekte besparingen geldt dat de financiële verwerking vooruitloopt op de inhoudelijke concretisering. De komende jaren nemen wij uw raad mee in de voortgang en de haalbaarheid van de besparingen.

Over de inhoudelijke vertaling van het coalitieakkoord en de ingeboekte besparingen zijn ook technische vragen gesteld door uw raad. Deze vragen hebben wij beantwoord. De inhoud van de beantwoording betrekken wij bij de nadere uitwerking hiervan.

Beslispunten raadsvoorstel
Eerste beslispunt
De constatering dat in het eerste beslispunt de inhoudelijke kaderstelling ontbreekt is voor ons nieuw en vraagt om nadere duiding. Ons uitgangspunt is dat de raad met het vaststellen van de begroting — als geheel — zowel de financiële als de inhoudelijke kaders voor het komende jaar bepaalt. De begroting bevat immers de programma's met ambities, doelen en activiteiten. Het vaststellen van de begroting is daarmee inhoudelijke kaderstelling. Dit sluit ook aan bij de systematiek van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV): de begroting is het instrument waarmee de raad het college autoriseert om middelen in te zetten voor de uitvoering van het beleid. De inhoudelijke en financiële vaststelling zijn in die systematiek onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Bovenstaande neemt niet weg dat als de formulering van het beslispunt onbedoeld de indruk wekt dat de raad uitsluitend financieel vaststelt en de inhoudelijke kaderstelling niet expliciet zichtbaar is, dan is dat een punt van verbetering. Wij nemen dit mee bij de voorbereiding van de Stadsbegroting 2028. We maken dit onderdeel van het verbetertraject dat wij samen met de auditcommissie vormgeven, zodat we de formulering daar zo nodig op kunnen aanpassen.

Beslispunt Investeringen
De auditcommissie merkt op dat het beslispunt over de investeringen identiek is aan dat van vorig jaar, maar niet past bij de nieuwe werkwijze met de zogenaamde ‘potloodinvesteringen’. Die worden immers nog niet vastgesteld. Wij merken op dat uw raad met het beslispunt de nieuwe investeringen en de wijzigingen op het lopende investeringsplan vaststelt. Daarbij is in de Stadsbegroting expliciet aangegeven, en graag verwijzen we hierbij naar het financieel beeld onderdeel investeringen en de paragraaf investeringen, welke bestaande en nieuwe investeringen in potlood (blijven) staan. Met het beslispunt stelt uw raad dus vast welke investeringen vooralsnog in potlood (blijven) staan. Zolang uw raad daar geen ander besluit over heeft genomen, blijven deze investeringskredieten in potlood staan en zijn ze niet beschikbaar om uitgaven te gaan doen.

Beslispunt subsidieplafonds
Naar aanleiding van de raadsvraag die hierover is gesteld, is dit beslispunt inmiddels technisch aangepast. Het werkwoord ‘vast te stellen’ ontbrak in het beslispunt. Dit is een verbijzondering van beslispunt 1. De Stadsbegroting 2027-2030 vast te stellen.

Constateringen bij de programma’s en de bijlage ‘Doelen nader geduid’
De constateringen van de auditcommissie bij de programma's zijn herkenbaar en constructief. Zij sluiten aan bij de ambities van ons college om de doelenboom, ambities en doelen te verbeteren voor de Stadsbegroting 2028. Wij zijn verheugd dat de auditcommissie het traject richting de Stadsbegroting 2028 gezamenlijk wil vormgeven met ons college, uw raad en de ambtelijke organisatie. De bijlage ‘Doelen nader geduid’ zal ook onderdeel uitmaken van dit verbetertraject.

De inbreng van de auditcommissie helpt ons om gerichter te werken aan een begroting die voor de raad beter leesbaar, stuurbaar en controleerbaar is.

Bij een aantal programma's heeft de auditcommissie specifieke opmerkingen gemaakt, die wij herkennen in de door uw raad gestelde vragen over de stadsbegroting. In onze beantwoording op deze vragen hebben wij zo goed mogelijk inzicht gegeven in de gevraagde informatie. Indien gewenst zullen wij waar mogelijk aanvullende informatie verstrekken tijdens de begrotingsbehandeling.

Investeringen

Algemene opmerkingen

Onder 'algemene opmerkingen' gaat de auditcommissie nader in op de investeringsbedragen waarmee de indruk wordt gewekt dat er alleen maar is 'bijgeplust'. Wij willen dit graag nuanceren. Ten eerste neemt het totaalbedrag aan investeringen (bestaand investeringsplan en nieuwe investeringen) ten opzichte van de Stadsbegroting 2026 toe van 710 miljoen euro (2026) naar 746 miljoen euro in 2027, waarbij 97 miljoen euro in potlood is gezet. Het ambitieniveau (de opgenomen investeringen) in de Stadsbegroting 2027 komt daarmee op een totaal van 649 miljoen euro, en dat is aanzienlijk lager dan de 710 miljoen euro van 2026.

Bedragen x € 1.000	SB 2026	SB 2027
Huidig investeringsplan	648	608
Nieuwe investeringen	62	138
Totaal	**710**	**746**
Waarvan specifieke kredieten in potlood		97

Ten tweede wordt er weliswaar 138 miljoen euro toegevoegd aan nieuwe investeringen, maar een belangrijk deel daarvan betreft bulkkredieten en eigen dekking voor een totaal van 35 miljoen euro; de realisatiekracht bij die kredieten is hoog. Daarnaast wordt er voorgesteld van het totaal van 138 miljoen euro vooralsnog 56 miljoen euro in potlood te laten staan.

Ten derde onderschrijven we de bevinding dat de ambitieniveaus voor de jaren 2026 tot en met 2028 nog steeds hoog zijn. Enerzijds denken we dat er nog te optimistisch gepland wordt, en daarom geven we voor alle investeringen inzicht in de realisatierisico's. Maar we zien ook dat er zowel in 2024 (70 miljoen euro gerealiseerd) als in 2025 (111 miljoen euro gerealiseerd) sprake is van verbeteringen.

Ten aanzien van de opmerkingen over prioritering, uitvoerbaarheid programma's, financiële consequenties van vertraging en prijsstijgingen en structurele lasten na realisatie merken we het volgende op.
Prioritering doen we door middel van planning in de tijd en met ingang van de nieuwe werkwijze ook door investeringen in potlood te zetten. Uw raad neemt daarover het besluit.

De nieuwe werkwijze gaat helpen om meer grip te krijgen op hogere investeringsuitgaven vanwege vertragingen en/of prijsstijgingen. Om van voorbereiding naar uitvoering te gaan, is een nader onderbouwd voorstel aan de raad, waarbij wordt ingegaan op eventueel extra benodigd krediet en dekking van de kapitaallasten, noodzakelijk. Voor bulkkredieten hebben we bij de nieuwe investeringen een voorstel opgenomen om deze sterk beheersmatige investeringen jaarlijks bij de begroting te indexeren.
Over de uitvoering en voortgang van investeringen rapporteren we in de Voortgangsmonitoren en Stadsrekening.

Besluit van de raad bij investeringen
De auditcommissie merkt op dat niet duidelijk is welke criteria er worden gehanteerd voor het voorleggen van een bestedingsvoorstel (= voorstel voor het daadwerkelijk gaan besteden van een krediet) aan de raad. In de nieuwe werkwijze hebben we aangegeven dat het lastig is daarvoor algemene criteria te hanteren, bijvoorbeeld een grensbedrag. In voorkomende gevallen kan het immers ook bij lagere bedragen van belang zijn dat de raad een besluit neemt. Daarom hebben we bij de nieuwe werkwijze aangegeven dat het college bij de stadsbegroting een inschatting maakt voor welke specifieke kredieten eerst nog een bestedingsvoorstel naar de raad moet gaan. Daarnaast merken we op dat in de nieuwe werkwijze een raadsbesluit nodig is om van status potlood naar voorbereiding en/of uitvoering te gaan.

Potloodinvesteringen
In de nieuwe werkwijze hebben we nader toegelicht dat de kapitaallasten van specifieke investeringen in voorbereiding en uitvoering gedekt moeten zijn. Het verschil tussen het beschikbare budget voor kapitaallasten en het benodigde budget voor de kapitaallasten voor specifieke investeringen in voorbereiding en/of uitvoering en bulkkredieten moet in meerjarig perspectief bij voorkeur wel positief zijn . Anders is er in de toekomst geen ruimte om investeringen die nu nog in potlood staan daadwerkelijk in voorbereiding of uitvoering te nemen. Als er te weinig ruimte is om een potloodinvestering in voorbereiding en/of uitvoering te nemen, zal het college bij eerstvolgende Stadsbegroting een bijsturingsvoorstel opnemen.

Het voorstel om een investering van de potloodlijst af te halen wordt bij voorkeur gedaan in de Stadsbegroting, maar dat kan ook tussentijds bij de voortgangsmonitor of via een separaat raadsvoorstel. Bij dat voorstel moet duidelijkheid worden gegeven over de dekking van de kapitaallasten.

Zowel bij het huidige investeringsplan als bij de nieuwe investeringen staat een aantal investeringen onder jaartal 2027. Bij een concreet voorstel voor het in voorbereiding of uitvoering nemen van deze investering zal meer duidelijkheid kunnen worden gegeven over de verwachte realisatie.

Bijlage: onduidelijkheid MPG versus begroting
We begrijpen de verwarring. Voor alle duidelijkheid: alle investeringen waarvoor uw raad een krediet beschikbaar heeft gesteld, zijn opgenomen in het investeringsplan. Daarover

wordt verantwoording afgelegd in de Voortgangsmonitoren en Stadsrekening. Voor een aantal van deze kredieten geldt, dat de uitvoering daarvan wordt meegenomen in een gebiedsexploitatie. In die gevallen wordt er ook over deze investeringen gerapporteerd in het MPG.

Met uitgaven die binnen gebiedsexploitaties worden betaald worden specifieke uitgaven voor voorzieningen in een plangebied bedoeld die worden gedekt uit de inkomsten. Dat zijn geen investeringskredieten, maar uitgaven voor algemeen nut die gedekt worden uit verkopen. Specifiek gaat het dan om zogenaamde binnenplanse uitgaven voor de openbare ruimte zoals straatmeubilair en kleinere straten, niet zijnde de hoofdinfrastructuur.

Constateringen overige paragrafen en het financieel beeld
Op basis van de bevindingen van de auditcommissie bij een aantal paragrafen signaleren wij eigenlijk drie verbeterpunten: meer volledigheid, meer consistentie en betere toegankelijkheid van informatie. Wij nemen deze constateringen mee bij de verdere kwaliteitsverbetering van de planning & controlcyclus.

Over de financiële positie merken wij op dat de begroting een structureel evenwicht laat zien tussen baten en lasten, zoals is af te lezen in het deel ‘Structureel begrotingssaldo’ van de Financiële begroting (onderdeel Baten en Lasten).

We hopen dat de informatie in deze brief voldoende duidelijkheid geeft voor de behandeling van de Stadsbegroting 2027- 2030 door uw raad. Wij gaan graag verder in gesprek met uw raad op 11 november aanstaande.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester